

Tebaa-i Osmani 'Saray'da



Ömer Faruk Şerifoğlu

RADİKAL HAYAT / 05/06/2011

Topkapı Sarayı'nda açılan 'İstanbullu Rum Ressamlar' sergisine kaynaklık eden aynı adlı kitap, bir boşluk dolduracak ama yeterli olmaktan oldukça uzak

SERGI

'İstanbullu Rum Ressamlar' 30 Haziran'a kadar Topkapı Sarayı'nda.

Topkapı Sarayı yine ilginç bir sergiye ev sahipliği yapıyor. İstanbul'da doğmuş Rum ressamların eserlerinden oluşan sergi, Mayda Saris'in Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul'da doğmuş ya da İstanbul'da yetişmiş (tebaa-i Osmani) Rum ressamlarını konu alan 'İstanbullu Rum Ressamlar/Greek Painters of Istanbul' kitabından yola çıkılarak hazırlanmış.

Osmanlı kültürünün önemli bir parçası olan İstanbullu Rum ressamların eserlerini ilk kez toplu olarak görüyoruz. Topkapı Sarayı Müzesi koleksiyonunda yer alan Kapıdağlı Konstantin'e (Konstantinos Kizikinos) ait tablolar ve onun resimlediği kitaplar serginin en kapsamlı bölümünü oluşturuyor. Armenopulos, Andreadis, Andoniadis, Flora-Karavia, İğum, İkonomidis, Ksantopulos, Mihelidakis, Petridu, Platonidis, Savidis, Skarlatos, Sofroniadis, Stavrakis, Vakalopulos sergide eserleri yer alan sanatçılardan bazıları....

Bu isimler arasında Harilaos Ksantopulos (1888-1955) adının benim için özel bir yeri var. Diğerleri arasında ustalığıyla hemen dikkat çekiyor. Sergide onun eserlerini bizzat görmekten mutlu olduğumu söylemeliyim. On yıl önceydi, Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde: 'Galatasaray Sergileri' isimli bir çalışmaya imza atmıştık. 1916'dan 1951'e kadar sürdürülen sergilerde 300'ü aşkın sanatçı 6 bine yakın eser sergilemişlerdi. Ama bu sanatçılar kimlerdi? Sanatçılara dair bilgi toplarken zorlanmıştım. Derken bir dostumun yardımıyla Athanasios Papas Bey'in kitabından haberdar oldum. 1989'da Atina'da Yunanca olarak basılan kitabı Anadolu Rum Ressamlar'ı konu ediyordu.

Athanasios Bey'in eserinin gözden geçirilmiş Türkçe baskısını beklerken, başka bir yayın çıkageldi. Gazeteci kimliğinin yanı sıra sanat tarihiyle ilgilenen ve önceki yıllarda Ermeni Ressamlar üzerine bir yayın yapmış olan Mayda Saris, bu kez 'İstanbullu Rum Ressamlar'ı çalışmıştı. Ancak biraz karıştırdığımızda büyük ölçüde Athanasios Bey'in kitabından yararlandığı hemen anlaşılıyor, nitekim kendisine önsözde açıkça belirtiyor.

Athanasios Papas'ın kitabı Yunanca ve ulaşılması zor olduğundan dolayı onun yerini alıyor belki ama ötesine geçemiyor.